

[Hanne Reintoft.]

ejerlejligheder, fordi priserne trods alt var for høje; selv om de boligsøgende efterhånden er tvunget til at acceptere svimlende boligudgifter, kan de blive så høje, at man må melde fra. Heller ikke som udlejningsejendom har det været muligt at komme af med de lejligheder.

Med udgangspunkt i disse to ting: den urimeligt store forskel mellem blot få år gamle lejligheder og nybyggeriet og udlejningsvanskelighederne for de dyreste lejligheder — jeg tror, det er ude i Holte, man nu bygger lejligheder til 4.000 kr. om måneden — må vi konstatere, at situationen fører tanken direkte hen på situationen omkring tiden for de fire gamle partiers meget forhadte boligforlig i januar 1966. Jeg synes, man skulle mindes, hvor forhadet det boligforlig var, og hvordan vælgerne reagerede på det. Situationen er vel endda yderligere forværret ved de finanspolitiske vanskeligheder, der er opstået som følge af de helt frie tøjler, regeringen har givet selv den mest uhæmmede spekulation. Men det vil jeg tillade mig at vende tilbage til, når vi skal til at behandle forslagene om realkrediten.

De lovforslag, der behandles i dag, bryder ikke med den linje, der blev anlagt i 1966. I bemærkningerne til forslaget til lov om ændring af lov om boligbyggeri siges det bl. a., at den tilsigtede udjævning af lejeniveauerne næppe vil blive nået på grundlag af de dengang trufne foranstaltninger, og så henvises der til boligforligets lejeforhøjelser i boliger opført mellem år 1900 og 1963. I 1966 gik de trufne foranstaltninger ud på en lejeforhøjelse fortrinsvis over 8 år. Dengang blev der ikke truffet nogen foranstaltninger til at bremse, endsige nedsætte priserne på nybyggeriet, og det lovkompleks, der nu er fremsat — og det gælder både det, vi skal behandle i dag, og forslaget om realkredit — lider af nøjagtig samme skavank. Man har altså intet lært eller i hvert fald ikke villet lære noget.

I forslaget til lov om ændring af lov om midlertidig regulering af boligforholdene følges principperne for boligforligets vurderingsforhøjelser nøje. Med tilføjelsen til § 10 får udlejerne umiddelbart ret til en lejeforhøjelse på 25 pct. ved genudlejning. Det er ikke blot 25 pct. af den nugældende leje, men af den fulde vurderingsleje, der først skulle gælde fra 1974, og det vil føre til ganske al-

vorlige forhold for de mennesker, det går ud over. Boligministerens forslag tilsigter faktisk en lejeforhøjelse, der er større, som allerede hr. Arne Larsen har nævnt, end de nævnte 25 pct. Efter boligforliget skulle den fulde vurderingsleje først træde i kraft ved genudlejning efter 1. april næste år. Med den foreslåede ændring skal udlejerne ikke vente så længe og oven i købet have 25 pct.s forhøjelsen med i købet. Yderligere udvides huslejeforhøjelserne til også at omfatte byggeri, der er taget i brug helt frem til udgangen af 1964. Efter boligforliget var det dog kun — og det var slemt nok — lejligheder taget i brug før januar 1963, der var omfattet af lejevurderingsstigningen. Forslaget giver også ret til lejeforhøjelser selv i de ældste og usleste saneringsmodne ejendomme. Alle ejendomme fra før 1900, der er vurderet efter loven om lejevurdering og er sat mindst 25 pct. op, kan umiddelbart deltage i forhøjelser ved genudlejning. For andre gamle ejendomme fra før århundredskiftet kan huslejenævnet give tilladelse til 25 pct.s forhøjelse ved genudlejning.

Så hjælper samme paragrafs stk. 6 jo ikke stort, selv om det kræves, at hele forhøjelsen benyttes til vedligeholdelse, for hvornår har man set — det vil jeg gerne spørge boligministeren om — nogen form for kontrol med vedligeholdelsesudgifterne? Ejerne af de helt gamle ejendomme vil ikke blot få samme muligheder som udlejerne af nye ejendomme, de vil blive ekstra favoriseret, idet ejendomme, der er opført mellem 1900 og 1965, bliver omfattet af en bindingspligt for halvdelen af forhøjelserne, mens de over 100-årige ejendomme ikke bliver det; dér går hele fortjenesten på de fuldstændig udtjente og ubrugelige boliger lige i udlejerens lomme.

Om bindingspligten blot dette: kun halvdelen af forhøjelserne skal indsættes i Grundejernes Investeringsfond; den anden halvdel går ubeskåret til udlejerens. Og disse forhøjelser er endog ikke omfattet af pligten til en forbedret vedligeholdelse, hvilket er en forringelse i forhold til boligforligets lejeforhøjelser. Bindingspligten ophører med udgangen af marts måned 1975, og efter den dato har udlejerens altså de fulde forhøjelser uden nogen vedhæftede forpligtelser. Allerede få år efter begynder tilbagebetalingen af de penge, der er indbetalt til investeringsfonden.